

بروسلوز در یک نگاه

گردآوری:

دکتر صدیقه بهادر - مجید اسلامی - معراج طباطبایی

امیرساکی نیکو - علیرضا نجفی

انتشارات

دانشگاه علوم پزشکی رضایت‌بخش دلفی تهران

سرشناسه	دکتر صدیقه جوادیور، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	بروسلوز / مؤلفین: دکتر صدیقه جوادیور، مجید اسلامی، معراج طباطبایی، امیرسالک فرخی و علیرضا نجفی
مشخصات نشر	بندرعباس: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	د، ۹۶ ص.: مصور.
شابک	978-600-93455-7-1 :
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۶۲ - ۶۳.
موضوع	تب مالت -- تشخیص -- دستنامه‌های آزمایشگاهی
شماره افتاد	مجد اسلامی ۱۳۵۹، معراج طباطبایی، امیرسالک فرخی و علیرضا نجفی
رده بندی کنگره	۱۳۳۳۸ / ۱۳۳۳۸ / ۱۳۳۳۸
رده بندی دیویی	۹۵۷/۶۱۶ :
شماره کتابشناسی ملی	۳۳۸۱۳۳۲

"بروسلوز در یک نگاه"

انتشارات

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان

- ♦ گردآوری: دکتر صدیقه جوادیور، مجید اسلامی، معراج طباطبایی، امیرسالک فرخی و علیرضا نجفی
- ♦ ناشر: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان
- ♦ با همکاری: مرکز تحقیقات بیماریهای عفونی و گرمسیری / ریح فارس
- ♦ مدیر تولید: دکتر محمود خیاطیان
- ♦ نسخه پرداز: گیلدانا مؤیدی
- ♦ امور اداری: فاطمه قاسمی
- ♦ صفحه آرایی و طراحی جلد: محمدباقر بهرامشاهی
- ♦ نظارت بر چاپ: انتشارات رسول - بندرعباس
- ♦ چاپ، لیتوگرافی و صحافی: سلمان فارسی - قم
- ♦ چاپ اول: پاییز ۱۳۹۳
- ♦ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- ♦ قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-93455-7-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۴۵۵-۷-۱

آدرس: بندرعباس / بلوار جمهوری اسلامی / ضلع شرقی بیمارستان شهید محمدی / حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه / اداره انتشارات

Printed in I.R. of Iran

حق نشر © کلیه حقوق برای دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان محفوظ است.

www.hums.ac.ir

دیباچه ناشر

بروسلوز یا تب مالت یک بیماری مشترک بین انسان و حیوان است. باکتری بروسلا، در اثر تماس مستقیم یا غیرمستقیم با حیوانات آلوده و محصولات آنها به انسان منتقل می‌شود. هرچند در بسیاری از کشورها پیشرفتهای چشمگیری در کنترل بیماری به وجود آمده است، اما در مناطقی از دنیا عفونت در جمعیت دامی باقی مانده و انتقال آن به انسان رخ می‌دهد. بروسلوز انسانی بیماری مهمی در بسیاری از جوامع می‌باشد و اغلب تشخیص داده نشده به گزارش نمی‌گردد.

گسترش منابع دامی و شهرنشینی و عدم اقدامات بهداشتی مؤثر در پرورش دامها و تا حدودی در فناوری و تغذیه، موجب شده که بروسلوز همچنان به عنوان یک خطر برای سلامت جامعه مطرح باشد.

بروسلوز هم از نظر اقتصادی و هم به علت جسمانی برای فرد بیمار یک مشکل جدی محسوب می‌شود، زیرا برای مدت طولانی از انجام فعالیتهای روزمره خود باز می‌ماند. تشخیص به موقع و زود هنگام و درمان سریع با آنتی بیوتیک‌ها به میزان زیادی، مدت ناتوانی جسمی بیمار را کاهش می‌دهد.

نویسندگان در این کتاب به تفصیل، باکتری بروسلا، مورد بحث قرار داده و اطلاعات جامعی را در مورد بیماری بروسلوز، پاسخهای ایمنی، آریک میزبان و نحوه تشخیص و درمان آن مطرح نموده‌اند. امید است که مورد توجه علاقه‌مندان قرار گیرد. در پایان بر خود لازم می‌دانیم از اعضای شورای انتشارات* به خاطر تلاش در جهت نشر علوم پزشکی سپاسگزاری نماییم.

دکتر عبدالعظیم نجاتی‌زاده

دکتر علیرضا مؤیدی

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه

مدیر مسئول انتشارات دانشگاه

* - دکتر عبدالعظیم نجاتی‌زاده، دکتر محمد شکاری، دکتر علیرضا مؤیدی، دکتر حمیدرضا سامی مقام، دکتر محمود خیاطیان، دکتر صدیقه جوادپور، دکتر مینو رجایی، دکتر عبدالحسین مدنی، دکتر نپتون سلطانی، دکتر شهرام زارع، دکتر فرهاد قدیری صوفی، مهران شاهی، پروین رضایی

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	فصل اول / تاریخچه
۱۳	طبقه بندی
۱۶	مورفولوژی
۱۹	فصل دوم / مشخصات
۱۹	ساختمان آنتی ژنیک
۲۲	عوامل و اثر بیماری زایی
۲۴	کشت و متابولیسم
۲۶	خصوصیات بیوشیمیایی
۲۸	ژنوم
۲۹	مقاومت
۳۰	اپیدمیولوژی
۳۳	بیماری زایی و آسیب شناسی
۳۵	ایمنی سلولی
۳۹	فصل سوم / پاسخهای ایمونولوژیکی میزبان
۴۵	ایمنی همورال
۴۷	خصوصیات بالینی
۵۳	تشخیصهای باکتریولوژیکی
۵۵	تشخیص سرولوژیک
۵۵	آنتی ژنها و ایمونوگلوبین های دارای اهمیت تشخیصی
۶۱	فصل چهارم / تشخیص
۶۱	آزمایشهای سرولوژیکی که آنتی بادی های ضد S-LPS را شناسایی می کنند
۶۵	آزمایشهای سرولوژیکی که آنتی بادی های ضد پروتئین های سیتوزولی را شناسایی می کنند
۶۶	تشخیص مننژیت و متگوانسفالیت بروسلائی
۶۶	آزمایشهای داخل جلدی
۷۰	روشهای باکتریولوژیک

۷۰	اسمیرهای رنگ آمیزی شده
۷۱	فصل پنجم / تشخیص در حیوانات
۷۱	کشت
۷۳	روشهای سرولوژیک
۷۴	آزمایش صفحه‌ای رزینگال (RBT)
۷۵	آزمایشهای ELISA
۷۶	آزمایش آگلوتیناسیون سرم (SAT)
۷۷	آزمایش بوت عناصر مکمل (CFT)
۷۸	آزمایشهای تکه
۷۸	آزمایشهای سیر
۷۹	آزمایش حلقه‌ای شیر
۷۹	الایزای شیر
۷۹	آزمایش پلاریزاسیون فلورسانس (FLUORESCENCE POLARIZATION ASSAY)
۸۰	آزمایش داخل جلدی
۸۱	فصل ششم / درمان
۸۵	فصل هفتم / پیش آگهی و پیگیری
۸۷	فصل هشتم / پیشگیری
۸۹	منابع (REFERENCES)

در نواحی جغرافیایی که بروسلوز شایع می‌باشد، اسم‌های مترادف زیادی برای آن وجود دارد برای مثال: تب مدیترانه‌ای، تب مالته، تب جبل الطارق^۱، تب مواج و به دلیل شباهت به مالاریا و تیفوئید تب تیفو مالاریا^۲، تب تیفوئید متناوب^۳ (۱).

بروسلوز یک بیماری عفونی مشترک بین انسان و حیوان بوده و به طور معمول در اثر تماس مستقیم یا غیرمستقیم حیوانات آلوده یا محصولات آنها به انسان منتقل می‌شود و افراد را در هر گروه سنی و هر جنسی می‌تواند آلوده کند (۲). اگرچه بروسلوز معمولاً به صورت یک بیماری حاد تدریجاً ظاهر می‌گردد؛ اما تظاهرات بالینی آن ممکن است بسیار متغیر بوده و نشانه‌های قطعی نشان دهنده تشخیص وجود نداشته باشد (۳).

هر چند در بسیاری از کشورها پیشرفتهای زیادی برای کنترل این بیماری صورت گرفته، ولی نواحی وجود دارد که هنوز هم عفونت حیوانات اهلی و بومی آن مناطق پابرجا مانده و در نتیجه انتقال بیماری به جوامع انسانی به صورت مکرر^۴، هم می‌گیرد. بروسلوز یکی از بیماری‌های مهم انسانی در بسیاری از قسمت‌های جهان مخصوصاً در آسیای مرکزی و شمالی، اروپا، آفریقای شمالی و شرقی، خاورمیانه و آسیای مرکزی و جنوبی است. گسترش صنایع دامی، و نتایج کنترل‌های بهداشتی برای دامداری و حمل و نقل مواد غذایی از عواملی است که باعث شده بروسلوز ریسک به عنوان یک خطر برای سلامت عمومی باقی بماند (۲). طول دوره بیماری و نقاهت در انسان، بروسلوز را عنوان یک مسئله اقتصادی و بهداشتی مهم به خاطر از دست دادن فعالیتهای طبیعی بیمار مشخص می‌نماید. درمان آنتی بیوتیک‌ها عمدتاً طول دوره‌ی بیماری را که ممکن است با ضعف و ناتوانی مشخص گردد به طور محسوس کاهش می‌دهد و با این وجود مناطقی وجود دارد که آنتی بیوتیک‌ها قبل دسترسی نبوده یا برنامه‌های تشخیص و پیشگیری بیماری در انسان و حیوانات به طور کافی صورت نپذیرفته است؛ در چنین وضعی طبیعی است که بیماری در دامها، تهدیدی جدی برای رفاه بشری باقی خواهد ماند (۴).

مؤلفین

زمستان ۱۳۹۲ - بندرعباس

1 - Gibralter fever

2 - Typhomalaria

3 - Intermittent typhoid